

Treballar en cultura: reconeixement retòric, precarietat estructural

Published by [Interacció](#) [1] on 30/11/2021 - 14:40 | Last modification: 29/04/2026 - 15:33

Aquest informe parteix d'una constatació que travessa tot el camp cultural europeu: el reconeixement creixent del valor social, democràtic i econòmic de la cultura no s'ha traduït en una millora equivalent de les condicions de treball de les persones que la fan possible. El document situa aquesta contradicció com un problema estructural del sistema cultural europeu. La vitalitat de la cultura depèn directament del benestar, la llibertat i les trajectòries professionals dels artistes i treballadors culturals, però aquest vincle continua sent fràgil i insuficientment protegit en termes legals, socials i econòmics.

El text desplega aquesta tensió a partir d'un diagnòstic ampli. D'una banda, descriu la naturalesa específica del treball cultural: activitats sovint intermitents, projectuals, amb ingressos irregulars i amb una part important de treball invisible, recerca, assaig i preparació, que no sempre és reconeguda com a treball. Aquesta especificitat entra en conflicte amb marcs legals i laborals pensats per a ocupacions estables i continuades. El resultat és una dificultat persistent per encaixar el treball cultural dins dels sistemes de protecció social existents.

A aquesta inadequació s'hi suma una distribució desigual del valor dins les cadenes culturals. Els creadors, situats a l'inici del procés, acostumen a tenir menys capacitat de negociació que els intermediaris i institucions que operen en les fases de distribució i exhibició. Això es tradueix en pràctiques com remuneracions inexistents o insuficients, contractes desequilibrats o la cessió de drets en condicions poc favorables. L'informe insisteix que aquesta asimetria no és anecdòtica, sinó estructural, i que condiona la sostenibilitat de les trajectòries professionals.

La pandèmia de la COVID-19 actua com a revelador i accelerador d'aquestes dinàmiques. L'impacte econòmic sobre el sector, amb pèrdues d'ingressos molt significatives, posa en evidència la manca de xarxes de protecció sòlides per a una gran part dels professionals culturals. Aquesta situació no es presenta com una crisi puntual, sinó com l'expressió d'un model que ja era vulnerable abans.

El document estructura les seves propostes al voltant de diversos eixos que es reforcen mútuament. En primer lloc, la necessitat de reconèixer jurídicament el treball cultural, assumint-ne la naturalesa específica i garantint drets socials equivalents als d'altres sectors. En segon lloc, la millora de les condicions econòmiques mitjançant pràctiques de remuneració justa, mecanismes de negociació col·lectiva i una regulació més equilibrada dels drets de propietat intel·lectual. En tercer lloc, el reforç de les polítiques públiques de suport, tant en forma de

finançament directe com de marcs fiscals i institucionals més favorables.

Un dels punts més significatius és el desplaçament del problema cap al terreny de la política social. L'informe defensa que les condicions de treball en cultura no poden ser tractades únicament com una qüestió sectorial, sinó que requereixen la implicació de polítiques laborals, fiscals i de seguretat social. Aquesta mirada amplia el debat i el situa en un espai on es decideixen realment les condicions materials de la cultura.

El text també subratlla la necessitat d'una acció coordinada a escala europea. L'absència de definicions comunes, dades comparables i marcs compartits genera desigualtats entre estats membres i dificulta la mobilitat i la cooperació transnacional. Aquesta fragmentació limita la capacitat de construir un espai cultural europeu que sigui alhora divers i equitatiu.

El que emergeix amb més claredat és una idea que travessa tot l'informe: la cultura no pot sostenir el seu paper públic si es fonamenta en condicions laborals precàries. El debat sobre el valor de la cultura queda incomplet si no incorpora les condicions de producció d'aquest valor. Això situa una pregunta de fons que el document deixa oberta: fins a quin punt les polítiques culturals europees estan disposades a intervenir en els mecanismes econòmics i laborals que sostenen el sector, i no només en la seva projecció simbòlica.

Referència

Rosana, G. (ed.), Polivtseva, E. (ed). (2021). *Status and Working Conditions of Artists and Cultural and Creative Professionals*. European Commission.

[Text complet \(pdf\)](#) [2]

Categories: Informe

Categories: Informes i documents

Tags: treball cultural i professionals

Tags: polítiques culturals

Tags: economia de la cultura

Tags: drets culturals

Tags: governança cultural

- [3]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/news/2021/treballar-en-cultura>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] <https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/voc-brainstorming-report-working-conditions-2.pdf>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/8784>